

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΩΝ ΧΡΥΣΟΥ. ΕΝΤΥΠΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Κιτσόπουλος Κ. και Παυλίδου Ε.

Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Γ. Σεφέρη 2, 301 00 Αγρίνιο, kkitsoru@cc.uoi.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία διερευνά την σχεδιαζόμενη αξιοποίηση των κοιτασμάτων χρυσού της Θράκης, των προβλημάτων που τίθενται από τις τοπικές κοινωνίες, με έμφαση στα περιβαλλοντικά ζητήματα, την πληροφόρηση που έχουν οι κοινωνίες αυτές για τέτοιου τύπου έργα, και την παρουσίαση τέτοιων δραστηριοτήτων μέσα από τον έντυπο τύπο. Για το σκοπό αυτό αναλύθηκαν 36 άρθρα στον έντυπο τύπο σε πανελλαδικό και τοπικό επίπεδο την περίοδο 1989-2000. Επίσης παρουσιάζονται και τα αποτελέσματα έρευνας που διενεργήθηκε στο Νομό Έβρου το 2001 σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 100 περίπου κατοίκων, για την διερεύνηση της κοινής γνώμης στο θέμα της σχεδιαζόμενης εξόρυξης χρυσού στην περιοχή και του βαθμού επιρροής που ασκούν τα ΜΜΕ στη διαμόρφωσή της.

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διαμόρφωση της κοινής γνώμης είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο για τη χάραξη πολιτικών διαχείρισης ορυκτών πόρων (και όχι μόνο), δεδομένου ότι η μαζική δραστηριοποίηση του πληθυσμού για την επίτευξη ή την αποτροπή της εφαρμογής συγκεκριμένων αποφάσεων του διοικητικού μηχανισμού μπορεί να αλλάξει άρδην την πορεία του αρχικού σχεδιασμού. Η αποδοχή του κοινού, από την άλλη, μπορεί να οδηγήσει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία ενός προγράμματος. Γι' αυτό το λόγο παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η μελέτη της επίδρασης των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, των παραγόντων που καθορίζουν τη φύση της επίδρασης αυτής και των συνακόλουθων επιπτώσεων. Τα επιθερμικά κοιτάσματα χρυσού στη Θράκη έχουν μελετηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη δεκαετία του 80 (Μιχαήλ et al. 1988, Michael 1993, Voudouris 1993, Michael et al. 1995, Bridges et al. 1997, Βουδούρης & Αρίκας 1998, Βουδούρης & Σκαρπέλης 1998, Skarpelis 1999, Michael 2004) και φυσικά έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον μεταλλευτών για την αξιοποίησή τους (Shawh & Constantinides 2001, ΣΜΕ 2003, Falalakis & Durack 2004). Οι Αρίκας et al. 2004 αναφέρονται στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τα μεταλλεία που λειτούργησαν τις περιόδους 1975-1980 και 1990-1997 στην περιοχή της Κίρκης και ιδιαίτερα από το χώρο επεξεργασίας των μεταλλευμάτων και την επιβάρυνση μιας ευρύτερης περιοχής από βαρέα και τοξικά μέταλλα. Μέχρι σήμερα όμως δεν έχει διερευνηθεί το θέμα της διαμόρφωσης της κοινής γνώμης των τοπικών κοινωνιών σε θέματα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών και της επιρροής των ΜΜΕ.

2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Για τον εντοπισμό της σχετικής αρθρογραφίας χρησιμοποιήθηκε το ηλεκτρονικό αρχείο του Ιδρύματος Δημοσιογραφίας Μπότση. Το αρχείο διερευνήθηκε με βάση τις κατηγορίες Χρυσός, Θράκη, Ανατολική Μακεδονία και Περιβάλλον. Με τον τρόπο αυτό εξαντλήθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό η αρθρογραφία σε πανελλαδικής κυκλοφορίας έντυπα (19 άρθρα). Ο εμπλουτισμός σε τοπικό επίπεδο έγινε, όσο ήταν δυνατό, από τοπικές πηγές (17 άρθρα).

Η έρευνα για τους παράγοντες και τρόπους διαμόρφωσης της τοπικής κοινωνίας έγινε με ερωτηματολόγιο και είχε ως σκοπό να μελετηθούν α) η ενημέρωση και η στάση του κοινού σε θέματα γενικότερα της αξιοποίησης ορυκτών πόρων, και ο ρόλος που παίζουν τα ΜΜΕ για τη διαμόρφωσή της, β) η ενημέρωση και η στάση του κοινού απέναντι στο θέμα της σχεδιαζόμενης εκμετάλλευσης

κοιτασμάτων επιθερμικού χρυσού στην περιοχή της Θράκης και ο ρόλος των ΜΜΕ στη διαμόρφωσή της και γ) οι ανησυχίες της τοπικής κοινωνίας για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. Για τη συγκεκριμένη έρευνα πεδίου η ποσόστωση των ομάδων του πληθυσμού στο δείγμα διαμορφώθηκε ως προς την ηλικία, το χώρο επαγγελματικής δραστηριοποίησης, καθώς και ως προς τον τόπο κατοικίας τους. Η επιλογή αυτή έγινε αφ' ενός εξαιτίας της σημασίας των παραμέτρων αυτών για το σχηματισμό άποψης στα θέματα της έρευνας και αφετέρου λόγω της ευκολίας διαθεσιμότητας ανάλογων στατιστικών στοιχείων της ΕΣΥΕ. Το τελικό δείγμα που συγκεντρώθηκε αποτελούνταν από 94 άτομα. Παρουσιάστηκαν εγγενείς δυσκολίες κατά τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, κυρίως εξαιτίας της απροθυμίας ατόμων μεγάλης ηλικίας να συμμετάσχουν στην έρευνα, της δυσκολίας εντοπισμού ατόμων ασχολούμενων με τη γεωργία λόγω της φύσης του επαγγέλματος και κατά δεύτερο λόγο, σε χωριά μουσουλμανικής ως επί το πλείστον σύνθεσης, εξαιτίας των ισλαμικών ηθών που περιορίζουν σημαντικά την κοινωνική δραστηριοποίηση της γυναίκας (δεν ήταν δυνατόν να συμπληρωθούν ερωτηματολόγια από μουσουλμανικό γυναικείο πληθυσμό).

3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

3.1 Αρθρογραφία

Τα άρθρα που αφορούν πανελλαδικής κυκλοφορίας έντυπα δίνονται στον πίνακα 1, ενώ τα άρθρα από τοπικά έντυπα στον πίνακα 2.

Πίνακας 1. Αρθρογραφία για την εκμετάλλευση χρυσού σε πανελλαδικής κυκλοφορίας έντυπα την περίοδο 1989-2000.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ / ΕΤΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΜΑ
1. ΤΑ ΝΕΑ / 1989 ΠΑΥΛΟΣ Α.	Χρυσός και πλατίνα στα ορεινά της Ροδόπης	Εντοπισμός κοιτασμάτων χρυσού στη Θράκη. Χαρακτηριστικά.
2. ΕΘΝΟΣ (Κ) / 1991 ΤΕΛΙΔΗΣ ΧΡ.	Το χρώμα της κόλασης	Κατάσταση εξόρυξης χρυσού στο Στρατώνιο Χαλκιδικής.
3. ΕΛ. ΤΥΠΟΣ / 1993 ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ Π.	Φλέβες χρυσού στην Ελλάδα!	Έκθεση του ΙΓΜΕ για κοιτάσματα της Β. Ελλάδας.
4. ΕΘΝΟΣ (Κ) / 1993 ΚΡΗΤΙΚΟΣ Γ.	Χαρίζουν σε ξένους το Χρυσάφι	Εκμετάλλευση των κοιτασμάτων χρυσού της Θράκης.
5. ΤΑ ΝΕΑ / 1993 ΧΑΤΖΙΔΗΣ Κ.	Χρυσοθήρες στην Ελλάδα	Εντοπισμός και εκμετάλλευση κοιτασμάτων χρυσού σε νησιά και Β. Ελλάδα.
6. ΤΑ ΝΕΑ / 1993 ΔΙΑΝΕΛΛΟΣ ΣΤ.	Χρυσάφι για ώρα ανάγκης	Πορεία της τιμής του χρυσού στις διεθνείς αγορές.
7. ΝΙΚΗ (Κ) / 1993 ΚΑΡΑΜΠΑΣΗΣ Ν.	«Κίτρινος Πυρετός» για το χρυσό της Θράκης	Εντοπισμός και εκμετάλλευση χρυσοφόρων κοιτασμάτων στη Θράκη. Θέσεις του ΥΒΕΤ.
8. ΕΛ. ΤΥΠΟΣ / 1994 ΚΑΤΣΑΒΟΥ Κ.	Χρυσός Πυρετός	Έρευνες ΙΓΜΕ και Αυστραλιανής εταιρίας για εντοπισμό χρυσού στη Θράκη.
9. ΤΑ ΝΕΑ / 1994 ----	Ενδείξεις για νέο χρυσοφόρο κοιτάσμα στη Χαλκιδική	Έρευνες του ΙΓΜΕ σε νέα περιοχή της Ολυμπιάδας Χαλκιδικής.
10. ΤΑ ΝΕΑ / 1994 ΧΑΤΖΙΔΗΣ Κ.	Εδώ το νέο Ελντοράντο	Κοιτάσματα χρυσού και πετρελαίου στην Ελλάδα.
11. ΤΑ ΝΕΑ / 1994 ----	Αυστραλοί Χρυσωρύχοι σκάβουν στην Ελλάδα	Έρευνα για χρυσοφόρα κοιτάσματα από το ΙΓΜΕ και ενδιαφέρουν Αυστραλών.
12. ΕΛ. ΤΥΠΟΣ / 1994 ΑΜΥΡΑΣ Π.	Χρυσό Ξεπούλημα	Εκμετάλλευση των χρυσοφόρων κοιτασμάτων της Θράκης από Αυστραλούς.
13. ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ / 1994 ΚΑΡΑΜΠΑΣΗΣ Ν.	«Πάρτι» μεγιστάνων για τα μεταλλεία της Κασσάνδρας	Προσφορές εταιριών για την εκμετάλλευση των μεταλλείων χρυσού της Κασσάνδρας Χαλκιδικής και των κοιτασμάτων της

14. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ / 1995 ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ.	Σωτήρια Επέμβαση για τα μεταλλεία Κασσάνδρας Χαλκιδικής	Ροδόπης. Πώληση των μεταλλείων Κασσάνδρας. Προσφορές των TVX Gold και Newcrest Mining.
15. ΕΛ. ΤΥΠΟΣ (Κ) / 1995 ΤΣΑΡΑΓΚΛΗΣ Γ.	9,5 δις το τίμημα για τα μεταλλεία Κασσάνδρας	Αξιολόγηση προσφορών για την πώληση των μεταλλείων Κασσάνδρας.
16. ΕΘΝΟΣ / 1995 ΤΕΛΙΔΗΣ ΧΡ.	Καναδοί Χρυσοθήρες στη Χαλκιδική	Κοιτάσματα χρυσού στη Χαλκιδική και εκμετάλλευση από την TVX.
17. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ / 1995 ΡΟΥΤΣΩΝΗΣ Δ.	Διαμάχη για το «αρσενικό» νερό	Υψηλές συγκεντρώσεις Αρσενικού στις περιοχές των μεταλλείων χρυσού Ολυμπιάδας-Στρατωνίου.
18. ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ / 1996 ----	Χάρισμα στο Ξένο Κεφάλαιο ο ορυκτός πλούτος	Εκμετάλλευση ελληνικών χρυσοφόρων κοιτασμάτων από ξένες εταιρίες. Περιβαλλοντικές ανησυχίες.
19. ΚΕΡΔΟΣ / 1999 ----	Καλά νέα για χρυσό στη Μήλο	Έρευνες για χρυσοφόρο κοίτασμα στη Μήλο.

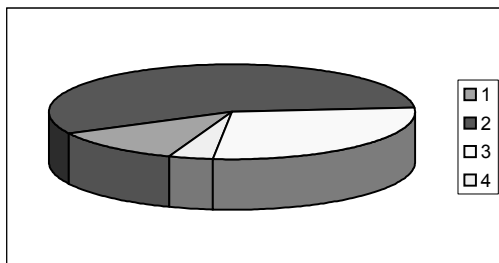
Πίνακας 2. Επιλεγμένη αρθρογραφία για την εκμετάλλευση χρυσού, σε έντυπα της Μακεδονίας και της Θράκης, την περίοδο 1989-2000.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ / ΕΤΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΜΑ
20. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ / 1994 ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ	Αυστραλοί υποστηρίζουν ότι βρήκαν διαμάντια σε κοίτασμα της Θράκης και περισσότερο χρυσό απ' ό τι είχε υπολογίσει το ΙΓΜΕ	Έρευνα για κοιτάσματα χρυσού στη Θράκη.
21. ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ / - ----	Πλούτος Μάλαμα στον Έβρο	Έκθεση του ΙΓΜΕ για τους φυσικούς πόρους του Ν. Έβρου με αναφορές στα κοιτάσματα χρυσού.
22. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ / - ----	Ερώτηση ευρωβουλευτή για το εργοστάσιο χρυσού	Ερώτηση ευρωβουλευτή προς την Ευρωπαϊκή επιτροπή για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων χρυσού Περάματος – Πετρωτών στη Θράκη.
23. Η ΠΡΩΤΗ / 2000 ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΣΤ.	«Τα κύματα του Δουνάβεως»: Χρυσός εφιάλτης ή αναπτυξιακή επένδυση;	Προβληματισμοί στο θέμα εκμετάλλευσης Χρυσού στον Έβρο και τη Ροδόπη. Άρθρα εκπροσώπου της εταιρίας εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων και ενός νομαρχιακού συμβούλου.
24. Η ΓΝΩΜΗ / 2000 ΝΟΜΙΚΟΣ Μ.	Γιάννης Σανούδος: έχουμε πλήρεις και τεκμηριωμένες απαντήσεις σε όλα τα θέματα του έργου	Συνέντευξη του Γενικού Διευθυντή της εταιρίας «Χρυσωρυχεία Θράκης ΑΕ».
25. Η ΓΝΩΜΗ / 2000 ----	Οι θέσεις της οικολογικής εταιρίας Έβρου για το Χρυσωρυχείο Περάματος - Αλεξανδρούπολης	
26. Η ΠΡΩΤΗ / 2000 ----	Συζήτηση για την εξόρυξη Χρυσού στη Θράκη	Δημοσίευση των παρουσιάσεων της εταιρίας «Χρυσωρυχεία Θράκης» και της τεχνολογίας καταστροφής κυανιούχων INCO σε διημερίδα για την εξόρυξη Χρυσού στην Κομοτηνή.

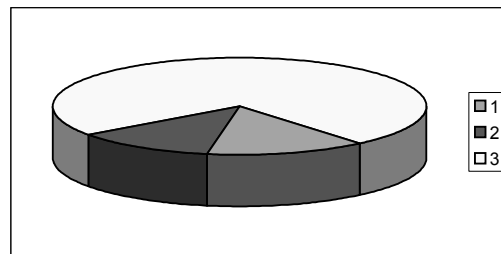
27. ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΗ / 2000 ---	Χρυσωρυχεία Θράκης: 5 δις για την προστασία του περιβάλλοντος	Συνέντευξη τύπου του Αν. Γεν. Δ/ντή της εταιρίας για την περιβαλλοντική μελέτη της μονάδας εξόρυξης χρυσού στο Πέραμα Ν. Έβρου
28. ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ / - ΔΟΥΚΑ ΑΜ.	Μοντέλο Χρυσού στη Θράκη εγγυώνται τα «Χρυσωρυχεία Θράκης»	Συνέντευξη τύπου του Αν. Γεν. Δ/ντή της εταιρίας για την περιβαλλοντική μελέτη της μονάδας εξόρυξης χρυσού στο Πέραμα Ν. Έβρου.
29. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ / 2000 ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ Δ.	Οι Ισπανοί λένε «ναι» στο Χρυσό	Επίσκεψη δημοσιογράφων σε μονάδα εξόρυξης χρυσού στην Ισπανία με πρωτοβουλία της εταιρίας «Χρυσωρυχεία Θράκης». Συγκριτικά στοιχεία από την εκεί εξόρυξη.
30. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΕΒΡΟΣ / - ----	Βραδυφλεγής βόμβα τα χρυσωρυχεία	Αντιδράσεις φορέων προς την εξόρυξη χρυσού στη Θράκη.
31. ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ / 2000 ΔΟΥΚΑ ΑΜ.	Οι έξι, ομόφωνα, για το Χρυσό	Σύσταση επιτροπής για την εκτίμηση της κατάστασης και τη λήψη απόφασης για την εκμετάλλευση ή μη του χρυσοφόρου κοιτάσματος της περιοχής Περάματος.
32. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ / 2000 ----	Στενή παρακολούθηση της Νομαρχίας στο έργο του χρυσού	Σύσταση επιτροπής για την εκτίμηση της κατάστασης και τη λήψη απόφασης για την εκμετάλλευση ή μη του χρυσοφόρου κοιτάσματος της περιοχής Περάματος.
33. Η ΓΝΩΜΗ / 2000 ΝΟΜΙΚΟΣ Μ.	Ο χρυσός τους έφερε ακόμη πιο μακριά	Αναλυτική αναφορά σε όσα διαδραματίστηκαν σε ημερίδα για το χρυσό στην Αλεξανδρούπολη. Εισηγήσεις ομιλητών.
34. Η ΓΝΩΜΗ / 2000 ΑΡΙΚΑΣ Κ (Γεωλόγος Παν/μίου Αμβούργου)	Χρυσός στη Θράκη	Λεπτομερής ανάλυση για την εκμετάλλευση των χρυσοφόρων κοιτασμάτων της Θράκης.
35. ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ / 2000 ΔΟΥΚΑ ΑΜ.	Με ή χωρίς Χρυσό;	Αναφορές στην ημερίδα για το χρυσό.
36. (ΑΓΝΩΣΤΟ) / - ΜΑΝΑΚΑ ΜΑΡΙΑ	Χρυσός: η τύχη της μελέτης στο Νομαρχιακό Συμβούλιο	Σύσταση ομάδας υπηρεσιακών παραγόντων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Έβρου για την έρευνα της μελέτης Περιβ/κών όρων της εταιρίας Χρυσού.

3.2 Η διερεύνηση της τοπικής κοινωνίας

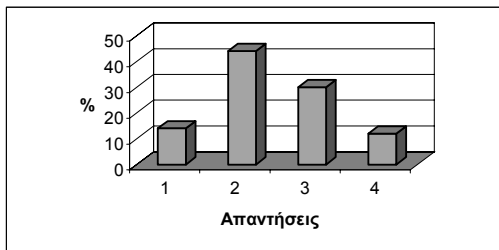
Στα σχήματα 1- 20 δίνονται επεξεργασμένα τα αποτελέσματα από την έρευνα πεδίου και των σχετικών απαντήσεων που καταγράφηκαν.

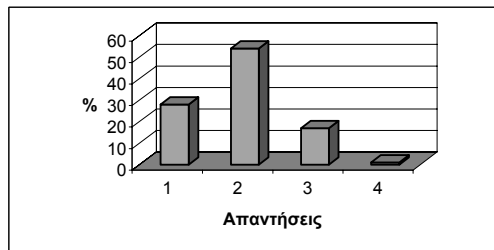
Σχήμα 1. Ηλικία. 1: 18-30. 2: 30-45. 3: 45-65. 4: Άνω των 65.

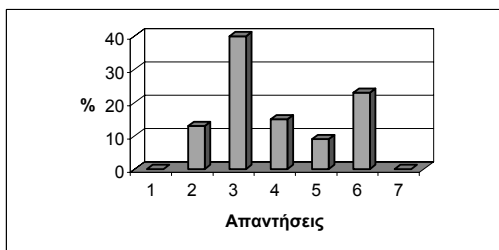
Σχήμα 2. Περιοχή διαμονής. 1: Αστική. 2: Ημιαστική. 3: Αγροτική.

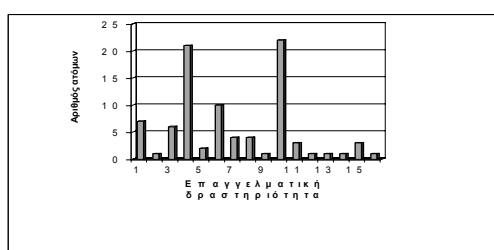
Σχήμα 3. Βαθμός ενημέρωσης για τοπικά θέματα. 1: Πολύ καλή. 2: Καλή / ικανοποιητική. 3: Μέτρια. 4: Ανεπαρκής.

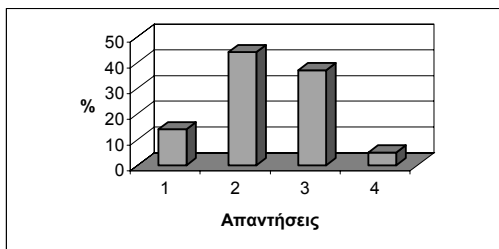
Σχήμα 4. Ενδιαφέρον για περιβαλλοντικά θέματα. 1: Πάρα πολύ. 2: Αρκετά. 3: Ελάχιστα. 4: Καθόλου.

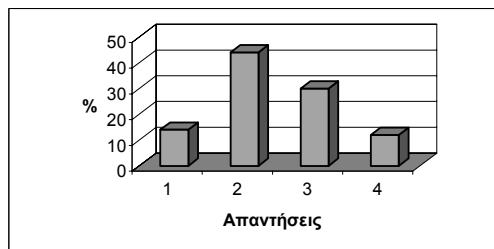
Σχήμα 5. Μορφωτικό επίπεδο. 1: Δεν έχω συμπληρώσει δημοτική εκπαίδευση. 2: Απόφοιτος Δημοτικού. 3: Απόφοιτος Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. 4: Απόφοιτος ανώτερης εκπαίδευσης. 5: Απόφοιτος Ανώτατης Εκπαίδευσης (Τριτοβάθμια Τεχνολογική). 6: Απόφοιτος Ανώτατης εκπαίδευσης (Τριτοβάθμια Πανεπιστημιακή). 7: Μεταπτυχιακές σπουδές.

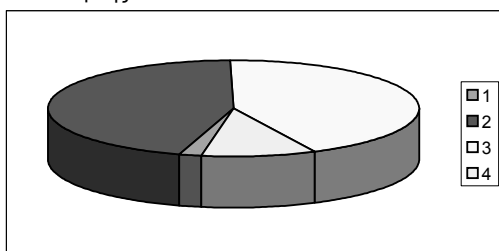
Σχήμα 6. Επαγγελματική απασχόληση. 1: Γεωργία. 2: Ορυχεία. 3: Τεχνικός. 4: Δημ. Διοίκηση. 5: Εμπόριο – Ξενοδοχεία - Εστιατόρια. 6: Εκπαίδευση. 7: Υγεία. 8: Ιδιωτ. Υπάλληλος. 9: Μεταφορές - Επικοινωνίες. 10: Κατασκευές - Έργα. 11: Οικιακά. 12: Δημοσιογράφος. 13: Ασφάλειες. 14: Διοίκηση Επιχειρήσεων. 15: Υπηρεσίες - Δικηγόροι, Οικονομολόγοι -. 16: Γεωλόγος.

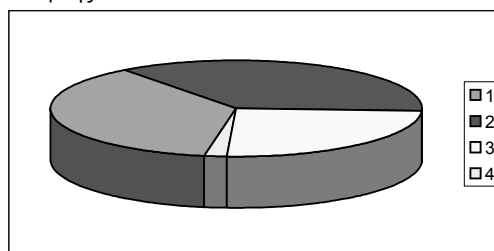
Σχήμα 7. Βαθμός ενημέρωσης για θέματα επικαιρότητας. 1: Πολύ καλή. 2: Καλή / ικανοποιητική. 3: Μέτρια. 4: Ανεπαρκής.

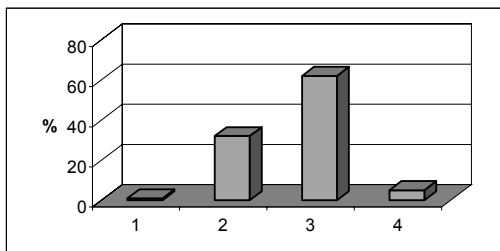
Σχήμα 8. Βαθμός ενημέρωσης για τοπικά θέματα. 1: Πολύ καλή. 2: Καλή / ικανοποιητική. 3: Μέτρια. 4: Ανεπαρκής.

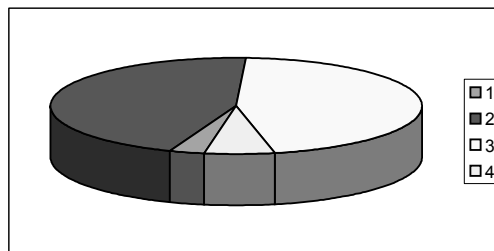
Σχήμα 9. Ενημέρωση από ΜΜΕ. 1: Καλύπτει όλα τα θέματα που με ενδιαφέρουν. 2: Καλύπτει αρκετά αλλά όχι όσα θα έπρεπε. 3: Όχι, δεν καλύπτει πολλά από τα θέματα με μεγάλη σπουδαιότητα / ενδιαφέρον. 4: Καλύπτει ελάχιστα τα θέματα που με ενδιαφέρουν.

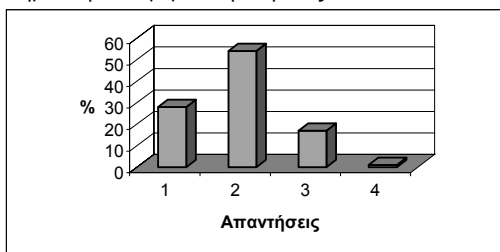
Σχήμα 10. Κατανομή ερωτηθέντων με βάση το ποσοστό ενημέρωσής τους από τον έντυπο τύπο (εφημερίδες, περιοδικά τοπικής / εθνικής / διεθνούς κυκλοφορίας). 1: 37% (0-25%). 2: 36% (25-50%). 3: 25% (50-75%). 4: 2% (75-100%).

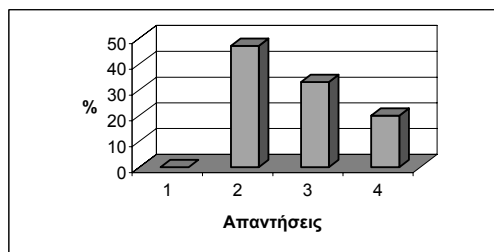
Σχήμα 11. Ενημέρωση από σύνολο ΜΜΕ. 1: Πολύ έγκυρη. Εξακριβωμένες και αδιαμφισβήτητες πληροφορίες, αμερόληπτη παρουσίαση. 2: Αρκετά έγκυρη. Σωστές πληροφορίες (τις περισσότερες φορές), συνήθως αμερόληπτη παρουσίαση. 3: Αρκετά συχνά ανακριβείς πληροφορίες και παραποίηση αλήθειας, ενώ η παρουσίαση των γεγονότων είναι συχνά μεροληπτική. 4: Καθόλου έγκυρη. Αναληθείς πληροφορίες και συστηματική διαστρέβλωση αλήθειας.

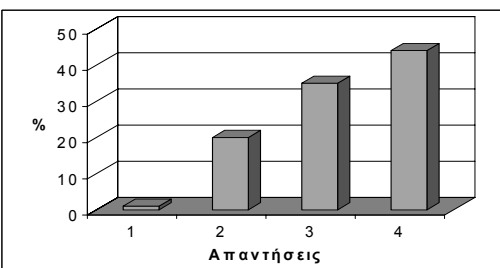
Σχήμα 12. Εγκυρότητα ενημέρωσης ειδικότερα από τον έντυπο τύπο. (1-4: ίδια με σχήμα 11).

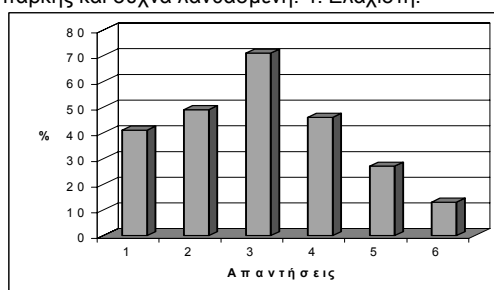
Σχήμα 13. Προσωπικό ενδιαφέρον για περιβαλλοντικά θέματα. 1: Πάρα πολύ. 2: Αρκετά. 3: Ελάχιστα. 4: Καθόλου.

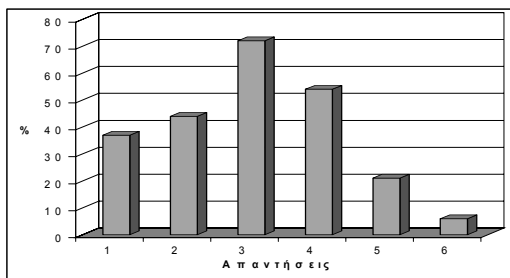
Σχήμα 14. Ενημέρωση από ΜΜΕ για θέματα περιβάλλοντος. 1: Επαρκής και τεκμηριωμένη. 2: Ικανοποιητική, αν και θα μπορούσε να είναι συχνότερη. 3: Ανεπαρκής και συχνά λανθασμένη. 4: Ελάχιστη.

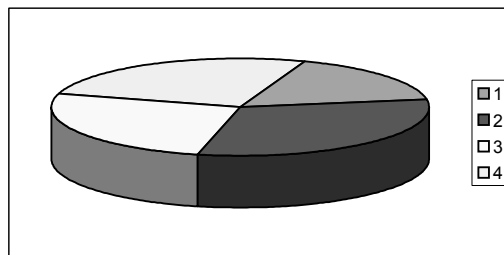
Σχήμα 15. Βαθμός ενημέρωσης στο θέμα της αξιοποίησης των ορυκτών πόρων (μάρμαρα, βωξίτης, μεταλλεύματα κτλ): 1: Πολύ καλή. 2: Επαρκής / ικανοποιητική. 3: Μέτρια. 4: Περιορισμένη.

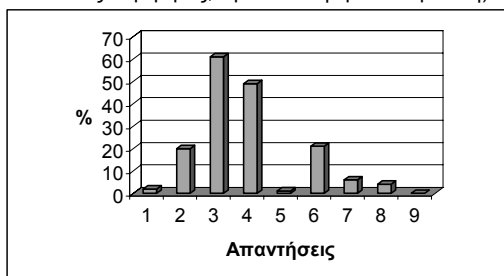
Σχήμα 16. Πηγή ενημέρωσης για θέματα ορυκτών πόρων. 1: Προσωπική δραστηριοποίηση στο χώρο. 2: Έντυπο τύπο. 3: Οπτικοακουστικά ΜΜΕ. 4: Ημερίδες, εκδηλώσεις ενημέρωσης. 5: Εκπαίδευση. 6: Άλλες πηγές (αναφέρθηκαν: κοινωνικός περίγυρος, προσωπική έρευνα / μελέτη).

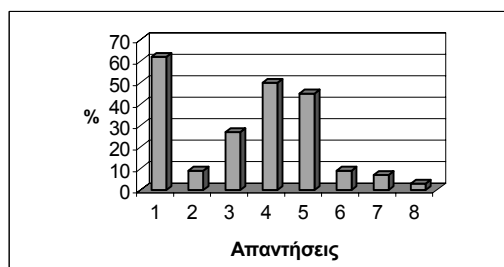
Σχήμα 17. Τρόποι ενημέρωσης για την αξιοποίηση κοιτασμάτων χρυσού στη Θράκη. 1: Προσωπική δραστηριοποίηση στο χώρο. 2: Έντυπο τύπο. 3: Οπτικο-ακουστικά ΜΜΕ. 4: Ημερίδες, εκδηλώσεις ενημέρωσης. 5: Εκπαίδευση. 6: Άλλες πηγές (αναφέρθηκαν: κοινωνικός περίγυρος, προσωπική έρευνα / μελέτη).

Σχήμα 18. Βαθμός ενημέρωσης για το θέμα της αξιοποίησης κοιτασμάτων χρυσού στην περιοχή (Θράκη). 1: Πολύ καλή. 2: Επαρκής / ικανοποιητική. 3: Μέτρια. 4: Περιορισμένη.

Σχήμα 19. Έκφραση γνώμης για την εκμετάλλευση ορυκτών πόρων. 1: Είναι παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης και δεν πρέπει να παρεμποδίζεται για κανένα λόγο. 2: Είναι επιβλαβής για το περιβάλλον και υποβαθμίζει την περιοχή που υφίσταται εκμετάλλευση, γι' αυτό και πρέπει να αποφεύγεται. 3: Πρέπει να γίνεται με μέτρο και μόνον όταν τηρούνται οι προϋποθέσεις ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος. 4: Οι ορυκτοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι γι' αυτό και πρέπει να γίνεται σωστή διαχείρισή τους. 5: Η αξιοποίηση ορυκτών πρώτων υλών στην Ελλάδα είναι ανεπαρκής και πρέπει να ενταθεί. 6: Η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου πρέπει να γίνεται από εγχώριους φορείς και εταιρίες. 7: Η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου στην Ελλάδα έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα. 8: Δεν είναι δυνατή περιβαλλοντικά φιλική εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων. 9: Άλλο.

Σχήμα 20. Ποια η γνώμη σας για την εγκατάσταση μονάδας εξόρυξης χρυσού; 1: Η εξόρυξη χρυσού έχει εξαιρετικά δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις και θα υποβαθμίσει σημαντικά την περιοχή. 2: Αποτελεί μεγάλη επένδυση που θα βοηθήσει σημαντικά στην καταπολέμηση της ανεργίας και θα βοηθήσει στην οικονομική ανάπτυξη. 3: Τα οικονομικά οφέλη που θα μείνουν τελικά στον τόπο θα είναι πολύ μικρά, οι θέσεις εργασίας πολύ λίγες και δε θα απευθύνονται στο εργατικό δυναμικό της περιοχής. 4: Τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας, ακόμα και αν τηρηθούν με ακρίβεια, δεν είναι αρκετά για να αποτρέψουν τις καταστροφικές συνέπειες της εξόρυξης. 5: Οι επιπτώσεις της εξόρυξης θα επηρεάσουν αρνητικά πολλές οικονομικές δραστηριότητες (τουρισμό, γεωργία, οικιστική ανάπτυξη, μεταφορές, εμπορική δραστηριότητα). 6: Τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας, αν τηρηθούν με ακρίβεια, είναι ικανά να αποκλείσουν κάθε κίνδυνο αρνητικής επίπτωσης. 7: Η επένδυση θα πρέπει να γίνει από Ελληνική εταιρία. 8: Άλλο (προσδιορίστε). Απαντήσεις που δόθηκαν: Σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να επιτραπεί εξόρυξη χρυσού. Πρέπει να συσταθεί ομάδα επιτήρησης της εξόρυξης αποτελούμενη από κρατικούς φορείς, ΟΤΑ, περιβαλλοντικές οργανώσεις και ειδικούς. Να γίνονται τακτές μετρήσεις και έλεγχοι. Κάθε αρνητικό αποτέλεσμα να είναι αυτόματα εντολή λήψης μέτρων. Μη συμμόρφωση στην επιτροπή να επιφέρει σοβαρές κυρώσεις ως και οριστική διακοπή λειτουργίας. Τα έξοδα της επιτροπής να βαρύνουν την εταιρία εξόρυξης. Να απομακρύνονται τα απόβλητα με κατάλληλη επεξεργασία. Η επένδυση δεν πρέπει να γίνει καθόλου, γιατί δεν είναι επένδυση.

4 ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1 Αρθρογραφία

Το μεγαλύτερο μέρος των δημοσιευμάτων πανελλαδικής κυκλοφορίας εμφανίζεται κατά τα έτη 1993-1995, μετά τη μίσθωση το 1993 των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης του Δημόσιου Μεταλλείου Ε5 από την εταιρεία "Greenwich Resources plc" και την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης Μίσθωσης με το Υπουργείο Ανάπτυξης, ενώ στον τοπικό τύπο τα περισσότερα εμφανίζονται μαζί το 2000. Τα 25 από τα 36 άρθρα είναι ενυπόγραφα, σε κάποιες περιπτώσεις από γνωστούς δημοσιογράφους, αλλά σε μία μόνο περίπτωση υπάρχει αρθρογραφία από κάποιον πραγματικά ειδικό επί του θέματος. Τα άρθρα καλύπτουν το φάσμα της οικονομικής, πολιτικής, κοινωνικής, τεχνικής και περιβαλλοντικής αρθρογραφίας. Υπάρχουν άρθρα που περιλαμβάνουν μελέτες ειδικών φορέων, ενώ παρατίθενται και απόψεις μεταλλευτικών εταιριών που προσπαθούν να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν δημοσιεύματα του τοπικού κυρίως τύπου στα οποία αντιπαραβάλλονται οι ισχυρισμοί παραγόντων που τοποθετούνται υπέρ σχεδιαζόμενης εκμετάλλευσης, με αυτούς που φέρονται ενάντια σε αυτήν. Τέτοιου είδους αντιπαραβολές, πέραν του γεγονότος ότι συμβάλλουν στην πληρέστερη και πιο σφαιρική ενημέρωση του κοινού, εμφανίζονται επιπλέον περισσότερο αμερόληπτες και αντικειμενικές. Αντίθετα, υπάρχουν δημοσιεύματα που είτε παρουσιάζουν μονόπλευρα τις θέσεις της μιας ή της άλλης πλευράς, είτε παρουσιάζουν περισσότερες απόψεις με τρόπο όμως που να υπερισχύει η μία αισθητά. Υπάρχουν επίσης άρθρα στα οποία οι απόψεις του συντάκτη δεν δίνονται ξεκάθαρα, αλλά υπονοούνται εμμέσως και διαφαίνονται από την παρουσίαση των θεμάτων που επεξεργάζεται με αποτέλεσμα να έχουμε πιο μεροληπτική ενημέρωση. Η στάση του αρθρογράφου εξαρτάται από τον αντικειμενικό σκοπό του άρθρου όπως οικονομική ενημέρωση, κοινωνικό ρεπορτάζ, αναφορές περιβαλλοντικής φύσης, πολιτικές των αρμόδιων φορέων και σε κάποιες περιπτώσεις επηρεάζεται από την ιδεολογική/κομματική γραμμή που εκφράζεται μέσω της εφημερίδας. Για παράδειγμα, ενδιαφέρον παρουσιάζει η αλλαγή στάσης ορισμένων εφημερίδων απέναντι στην εκμετάλλευση των χρυσοφόρων κοιτασμάτων που μπορεί χρονικά να συσχετίζεται με την αλλαγή κυβερνήσεων.

4.2 Οι προσλαμβάνουσες παραστάσεις και οι απόψεις της τοπικής κοινωνίας

Οι απαντήσεις δεν παρουσίασαν ιδιαίτερη διαφοροποίηση μεταξύ των ηλικιακών ομάδων, των τομέων επαγγελματικής δραστηριοποίησης, του μορφωτικού επιπέδου και της κατοικίας. Μόνη εξαίρεση το γεγονός πως άτομα που κατοικούν σε αγροτικές περιοχές και τείνουν να εμπιστεύονται περισσότερο τα ΜΜΕ και ιδιαίτερα τα οπτικοακουστικά για την ενημέρωσή τους, χωρίς αυτή η τάση να είναι έντονη. Το 58% φέρεται αρκετά ως πολύ ενδιαφερόμενο για θέματα περιβάλλοντος (χωρίς να λείπουν άτομα που ενδιαφέρονται ελάχιστα ή καθόλου). Το 53% θεωρεί πως η ενημέρωση που παρέχεται από τα ΜΜΕ στον τομέα αυτόν είναι ανεπαρκής και κάποτε ανακριβής. Η ενημέρωση του κοινού σε θέματα γενικής επικαιρότητας φαίνεται καλή έως μέτρια. Όμοια αποτελέσματα έχουμε και για θέματα τοπικής επικαιρότητας, το ποσοστό όμως των ερωτηθέντων που χαρακτηρίζουν την ενημέρωσή τους ανεπαρκή είναι μεγαλύτερο στην περίπτωση των τοπικών ζητημάτων. Το 53% δεν είναι ευχαριστημένο από την πληρότητα της παρεχόμενης από τα ΜΜΕ ενημέρωσης και θεωρεί πως δεν καλύπτονται πολλά από τα θέματα που έχουν ενδιαφέρον. Από άποψη εγκυρότητας, συνολικό ποσοστό 66% των ερωτηθέντων θεωρούν πως οι πληροφορίες που παρέχονται από τα ΜΜΕ είναι συχνά ανακριβείς και παραποιείται η αλήθεια. Η στάση απέναντι στο έντυπο τύπο παραμένει επίσης αρνητική, αλλά σε χαμηλότερα ποσοστά (53% «δυσανεπημέντων»). Ο κόσμος φαίνεται να δείχνει περισσότερη εμπιστοσύνη στον έντυπο τύπο. Η ενημέρωση για το 36% των ερωτηθέντων προέρχεται, σε ένα ποσοστό 25-50%, από έντυπα, ενώ για το 25% των ερωτηθέντων το ποσοστό αυτό φτάνει στο 50-75%. Η ενημέρωση σε θέματα αξιοποίησης ορυκτών πόρων φαίνεται στην πλειοψηφία των περιπτώσεων μέτρια ως περιορισμένη. Όπως φαίνεται τόσο από τη συχνότητα των επιλογών όσο και από την κατάταξή τους, προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης, ενώ ακολουθούν κατά σειρά ο έντυπος τύπος και οι ημερίδες / εκδηλώσεις. Η άποψη των ερωτηθέντων γύρω από το θέμα της αξιοποίησης των ορυκτών πόρων χαρακτηρίζεται μάλλον ουδέτερη, καθώς η πλειοψηφία πιστεύει πως η αξιοποίηση πρέπει να γίνεται με μέτρο, με σωστή διαχείριση, γιατί οι πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι και με σεβασμό προς το περιβάλλον. Οι αμέσως επόμενες δημοφιλέστερες απαντήσεις αναφέρουν πως η εκμετάλλευση πρέπει να γίνεται από εγχώριους παράγοντες και πως πρέπει να αποφεύγεται η εκμετάλλευση των

ορυκτών πόρων, γιατί υποβαθμίζει τις περιοχές των εξορύξεων. Η ενημέρωση του κοινού γύρω από το θέμα της εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων χρυσού της περιοχής είναι κατά 48% καλή / ικανοποιητική, μέτρια κατά 26% και περιορισμένη κατά 26%, σαφώς καλύτερα ποσοστά απ' ό τι στην περίπτωση των ορυκτών πόρων γενικότερα, καθώς πρόκειται για θέμα άμεσου ενδιαφέροντος. Η ενημέρωση προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα οπτικοακουστικά ΜΜΕ, έχουμε όμως αξιοσημείωτα υψηλά ποσοστά ενημέρωσης προερχόμενης από ημερίδες / εκδηλώσεις, αφού στην περιοχή πραγματοποιήθηκε σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων με μεγάλη προσέλευση και συμμετοχή ειδικών και παραγόντων. Τρίτη κατά σειρά πηγή ενημέρωσης φέρεται ο έντυπος τύπος, με αρκετά καλό ποσοστό (καλύτερο από το αντίστοιχο για τους ορυκτούς πόρους γενικότερα), ενώ καλό ποσοστό συγκεντρώνει και ο κοινωνικός περίγυρος ως πηγή ενημέρωσης. Και στις δύο περιπτώσεις πάντως φαίνεται και ένα ποσοστό ενημέρωσης να προέρχεται από την εκπαίδευση.

Η στάση των πολιτών απέναντι στη σχεδιαζόμενη αξιοποίηση είναι εντελώς αρνητική. Οι θετικές αντιμετωπίσεις του θέματος είναι μεμονωμένες και ελάχιστες. Ακόμη και η στάση ατόμων που εργάζονται στην εταιρία εξόρυξης δεν ήταν θετική, αλλά απλώς μετριοπαθώς αρνητική ή ουδέτερη. Η δημοφιλέστερη απάντηση υποστηρίζει πως η εξόρυξη χρυσού έχει εξαιρετικά δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις και θα υποβαθμίσει σημαντικά την περιοχή. Οι αμέσως δημοφιλέστερες εκφράζουν την άποψη πως τα οικονομικά οφέλη που θα μείνουν τελικά στον τόπο θα είναι πολύ μικρά, οι θέσεις εργασίας πολύ λίγες και δε θα απευθύνονται στο εργατικό δυναμικό της περιοχής, και πως τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας, ακόμα και αν τηρηθούν με ακρίβεια, δεν είναι αρκετά, λόγω της φύσης της εξόρυξης, για να αποτρέψουν τις καταστροφικές της συνέπειες, ενώ η εξόρυξη θα πλήξει πολλούς τομείς της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας. Η στάση αυτή του κοινού είναι απόλυτα δικαιολογημένη, παρά τη γενικά μη αρνητική στάση του προς την αξιοποίηση των ορυκτών πόρων γενικότερα, και οφείλεται κυρίως στις ενημερωτικές εκδηλώσεις όπου οι πολίτες είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν αντιπαράθεση όλων των απόψεων (πολιτικών, οικονομικών, επιστημονικών, γεωλογικών-εξορυκτικών, ανάλογης εμπειρίας από άλλες περιοχές κ.λπ.) και να διαμορφώσουν άποψη γύρω από την σχεδιαζόμενη κατάσταση. Η στάση δηλαδή δεν είναι αρνητική προς κάθε είδους εξορύξεις αλλά προς τη συγκεκριμένη ειδικότερα και δικαιολογείται και από τα στοιχεία (επιστημονικά-οικονομικά κ.λπ.) που συγκεντρώνονται από τον τοπικό τύπο. Εδώ έχουμε και ένα άλλο πολύ ενδιαφέρον φαινόμενο, αυτό της μεταστροφής της στάσης του τύπου εξαιτίας της κοινής γνώμης. Πράγματι, ενώ αρχικά ο τύπος ήταν μάλλον θετικά διακείμενος προς την προοπτική της εξόρυξης χρυσού, η αμετακίνητα αρνητική στάση του κοινού όπως σχηματίστηκε από τις ενημερωτικές εκδηλώσεις και την κοινωνική δραστηριοποίηση, προκάλεσαν την αλλαγή της στάσης του τύπου όπως φαίνεται από τα σχετικά άρθρα. Η επίδραση αυτή ήταν πολύ πιο έντονη στα οπτικοακουστικά ΜΜΕ (ιδιαίτερα σε περιπτώσεις τηλεοπτικών σταθμών που τοποθετούνταν πολύ φιλικά προς την εταιρία που σχεδίαζε να αναλάβει την εξόρυξη, και για το λόγο αυτό υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από την πλευρά του κοινού). Ενώ δηλαδή μεγάλο μέρος της ενημέρωσης προέρχεται από τα οπτικοακουστικά ΜΜΕ, η στάση του κοινού είναι κριτική και δεν αποδέχεται ως αδιαμφισβήτητα γεγονότα τις πληροφορίες που μεταδίδονται. Ας σημειωθεί πως η αντίδραση στη σχεδιαζόμενη εξόρυξη ήταν καθολική στην περιοχή, και αφορούσε το σύνολο των φορέων, κοινωνικών ομάδων, κομμάτων, οργανώσεων πολιτών, επαγγελματικών συνδέσμων κ.λπ. (οι αντιδράσεις μεμονωμένων πολιτών εκφράζονταν ενυπόγραφα). Επίσης σημαντικό είναι το γεγονός της κριτικής αντιμετώπισης των προσφερόμενων «ανταποδοτικών οφελών», που όχι μόνο εξετάζονται για την ακρίβειά τους (προσφερόμενες θέσεις εργασίας και σε ποιόν απευθύνονται, αποκατάσταση περιβάλλοντος χώρου, δένδροφυτεύσεις κ.λπ.), αλλά και δεν υπολογίζονται, όταν διαπιστώνεται πως δεν μπορούν να αντισταθμίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της συγκεκριμένης εξόρυξης για την περιοχή.

4.3 Η εξέλιξη της υλοποίησης του Έργου και η παρούσα κατάσταση

Το 1997, με την έγκριση του Υπουργείου Ανάπτυξης, εκχωρήθηκαν τα Μισθωτικά Δικαιώματα στην εταιρεία "Μεταλλευτική Θράκης ΑΕ". Οι συνολικές δαπάνες έρευνας ανήλθαν σε 12,3 εκατ. €. Το 2000 εγκρίθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ η χωροθέτηση του Έργου σε μια έκταση 300 στρ. περίπου. Η εταιρεία "Μεταλλευτική Θράκης ΑΕ" πρότεινε μια μέθοδο κατεργασίας, που μειώνει κατά 13% τη μεταλλουργική ανάκτηση, επιτυγχάνει ανάκτηση χρυσού σε ποσοστό πλέον του 82% ώστε να διασφαλίζεται πλήρως η βιωσιμότητα του Έργου, αλλά την ίδια στιγμή με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται η χρήση κυανίου ή άλλων τοξικών αντιδραστηρίων. Γενικότερα, προτείνει μια σειρά μέτρων λειτουργίας και διαχείρισης του Έργου όπως η μέγιστη δυνατή μείωση του όγκου των αποβλήτων, η

ασφαλέστερη διαχείριση τους, η αρχή της μηδενικής απόρριψης αποβλήτων σε οποιοδήποτε φυσικό αποδέκτη, η ορθολογική χρήση φυσικών πόρων, όπως το νερό, και σε καμία περίπτωση σε βάρος των τοπικών κοινωνιών κ.λπ. Επίσης, προτείνει τη σύσταση ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού, που θα επιβλέπει και διασφαλίζει την πιστή τήρηση των περιβαλλοντικών όρων της ΜΠΕ και την αποκατάσταση. Η ΜΠΕ υποβλήθηκε το 2001, αλλά η έγκριση της καθώς και η έκδοση των σχετικών περιβαλλοντικών όρων εκκρεμεί ακόμη. Σύμφωνα με την εταιρεία (Δ. Κωνσταντινίδης, pers. commun.) οι απόψεις, σε ότι αφορά την τοπική κοινωνία των Σαπών, σε απόσταση 2,5 χλμ από τις οποίες σχεδιάζεται η εγκατάσταση της μονάδας κατεργασίας, κινούνται πλέον σε θετικότερη τροχιά.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Αρίκας Κ., Watzel V. & Goetz D. 2004. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τα μεταλλεία Κίρκης, περιοχή Αλεξανδρούπολης. 10th Congress Geol. Soc. Greece, Book of Extended Abstracts, 23-24.
- Βουδούρης Π. & Αρίκας Κ. 1998. Προχωρημένη αργιλική εξαλλοίωση μιγματικών περιοχής Κασσιτερών (Θράκη): Ορυκτολογία και περιβάλλον απόθεσης. Δελτ. Ελλ. Γεωλ. Εταιρ., XXXII/3, 69-78.
- Βουδούρης Π. & Σκαρπέλης Ν. 1998. Μεταλλοφορίες επιθερμικού χρυσού-αργύρου στις περιοχές Περάματος (Θράκη) και Λήμνου. Δελτ. Ελλ. Γεωλ. Εταιρ., XXXII/3, 125-135.
- Μιχαήλ Κ., Παπαδόπουλος Π., Μάραντος Ι. & Ευαγγέλου Ε. 1988. Επιθερμικές μεταλλοφορίες χρυσού στην περιοχή Κόνου, Ανατ. Ροδόπης. Δημοσίευτη εσωτερική έκθεση, Ι.Γ.Μ.Ε., Παρ. Ξάνθης, 23σ.
- ΣΜΕ. 2003. Έκθεση δραστηριοτήτων 2002. ΣΜΕ, Αθήνα, 31σ.
- Bridges P.S., Gordon M.J., Michael C. & Ampatzoglou M. 1997. Gold mineralization at Sappes, Northern Greece. "Europe's Major Gold Deposits", Irish Association for Economic Geology, 95-107.
- Falalakis G. & Durack G. 2004. Perama Gold Deposit, Greece: Geological and mining characteristics. 10th Congress Geol. Soc. Greece, Book of Extended Abstracts, 389.
- Michael K. 1993. Geology and geochemistry of epithermal gold deposition in Konos area. Unpubl. intern. rep., IGME Xanthi, 77p.
- Michael K. 2004. Epithermal systems and gold mineralization in western Thrace (Northern Greece). 10th Congress Geol. Soc. Greece, Book of Extended Abstracts, 508.
- Michael C., Perdikatis V., Dimou E. & Marantos I. 1995. Hydrothermal alteration and ore deposition of precious metal deposit of Agios Demetrios, Konos area, N. Greece. Geol. Soc. Greece. Sp. Publ. 4, 778-782.
- Shawh A.J. & Constantinides D.C. 2001. The Sappes Gold Project. Bull. Geol. Soc. Greece, XXXIV/3, 1073-1080.
- Skarpelis N. 1999. The Agios Filippos ore deposit, Kirki (Western Thrace). A base metal part of a high sulfidation epithermal system. Bull. Geol. Soc. Greece, 33, 51-60.
- Voudouris P. 1993. Mineralogical, geochemical and fluid inclusions studies on epithermal vein type gold-silver mineralizations at Kassiteres/Sapes (NE Greece). Unpubl. PhD Thesis, Univ. of Hamburg, 218p (in German).

ABSTRACT

EXPLOITATION OF GOLD ORES DEPOSITS. THE PRESS AND THE LOCAL SOCIETY, ENVIRONMENTAL PROTECTION AND CONCERN. THE CASE OF THRACE REGION (GREECE).

Kitsopoulos K. and Pavlidou E.

Department of Management of Environment and Natural Resources, University of Ioannina, G. Seferi 2, 301 00, Agrinio, kkitsopu@cc.uoi.gr

The proposed possible exploitation of gold ores deposits in the region of Thrace introduces a number of issues regarding the protection of the environment and the relevant concerns, set by the local communities, the information which the society is receiving on such matters through the press, and the presentation of such industrial activities through out the press. In this paper, a number of articles published in national and local press, dealing with the above issues are examined. At the same time, this work presents the results of a survey which was conducted in the region in order to investigate the perception of the local community, and the influence of the press in shaping the local public opinion with respect to a possible exploitation of the gold ores deposits in Thrace.